

जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळा, दिघेवस्ती, ता.राहुरी, जि. अहमदनगर

ई-मेल :- zppsdighewastidhanore@gmail.com

मुख्याध्यापकाचे नाव :- श्रीमती.मंगला धोंडीबा कलगुंडे ई-मेल :- mangalakalagunde@gmail.com

जि.प.प्रा.शाळा दिघेवस्ती, शाळेची ईमारत

“केल्याने होत आहेरे – आधी केलेचि पाहिजे”

वरील संतवचन सत्यात उतरवण्यासाठी कोणतीही गोष्ट प्रामाणिकपणे, अविरतपणे करत राहिले तर ती साध्य होते. या उत्कीचा तंतोतंत परिचय घ्यायचा असेलतर, अहमदनगर जिल्ह्यात आदर्शाचा, यशाचा, गुणवत्तेचा मानदंड उभाकरणारी शाळा म्हणून राहुरी तालुक्याच्या व संगमनेर तालुक्याच्या सीमेवर असलेली धानोरे गावाची दिघेवस्तीची जि.प.प्राथमिक शाळा म्हणजेच सर्व सामान्यांची, गरिबांची शाळा होय. शाळेच्या या यशामध्ये सर्व माजी मुख्याध्यापक, माजी उपक्रमशील शिक्षक, ग्रामस्थ, व पालकांचा सिंहाचा वाटा आहे. शाळेच्या विकासामध्ये दानशूर, शिक्षण प्रेमी ग्रामस्थ, शाळा व्यवस्थापन समिती, पालक, तसेच शिक्षकांचा मोलाचा वाटा आहे. शिक्षकांच्या आवाहनाला प्रतिसाद देत श्री जनार्दन, श्री जयराम, श्री परशुराम, श्री जालिंदर, श्री आनंदराव, श्री यशवंत या दिघे बंधूंचे बहुमोल योगदानातून लाखो रुपयांची पाच गुंठे जागा बक्षीसपत्र रूपाने शाळेस प्राप्त झाली आहे. वस्तीवरील मुलांच्या शिक्षणाच्या सोयीसाठी सुरु झालेली क्लास शाळा सन १९६६ मध्ये एका शिक्षकाने सुरु झालेली छप्पर वजा झोपडीत भरणारी १८ पटाची शाळा आज १९० पटाची इयत्ता पहिली ते चौथीची ग्रेडपात्र मुख्याध्यापक व पाच उपशिक्षकांची टुमदार इमारत असणारी शाळा बनली आहे.

शाळेच्या प्रगतीत उत्तरोत्तर भरच पडत आहे. शाळेच्या चार भिंतीमध्ये शिक्षण न देता विद्यार्थ्यांना अनुभव, कृतिशीलतेवर, सहअध्ययन, आवडी निवडी, सुप्त गुणांना, व आत्माविष्काराला संधी उपलब्ध करून दिली जाते. शालेय नेतृत्वामध्ये विद्यार्थ्यांना संधी दिली जाते. उद्याचा आदर्श नागरिक घडविण्याची पायाभरणी शाळेतूनच झाली पाहिजे. समता, स्त्रि-पुरुष समानता, बालसंरक्षण व बालअधिकार इत्यादी साठी विविध उपक्रम सातत्याने राबविले जातात. महिला मेळाव्याचे आयोजन, शाळा व्यवस्थापन समितीमध्ये मुलगा मुलगी यांना सदस्यत्व दिले आहे. शाळेमध्ये सूचनापेटी व तक्रारपेटी बसवली आहे. बालअधिकारासाठी गुप्त मतदान पद्धतीने दरवर्षी प्रत्यक्ष शालेय मंत्रीमंडळ निवडणूक पारपाडली जाते. लोकशाहीचा पाया भक्कम करण्यासाठी हक्क व कर्तव्याची जाणीव होण्यासाठी मंत्रीमंडळाला शपथ दिली जाते. शालेय मुख्यमंत्र्याच्या निवेदनाची दखल घेऊन ग्रामपंचायतने भव्य स्टेजची पूर्तता करून दिली आहे.

शाळेमध्ये पार पडलेल्या मंत्रीमंडळ निवडणुकिची छायाचित्रे व प्रसिद्धी पत्रक

मुख्याध्यापक व शिक्षकांचा स्वविकास :- मुख्याध्यापक व शिक्षकांनी शैक्षणिक व व्यवसायिक पात्रता वाढवल्या आहेत. तालुका स्तरापासून ते राज्यस्तर तसेच केंद्रसरकारच्या CCRT प्रशिक्षणाचाही लाभ घेतला आहे. नवोपक्रमांचे लेखन व कृतीसंशोधने सादर केली आहेत. सर्व शिक्षकांनी शैक्षणिक व व्यवसायिक पात्रता वाढवल्या मुळे नियोजन व व्यवस्थापनात सुसूत्रता येऊन संघबांधणी झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी फायदा झाला. शिक्षकांनी केलेले लेखन, शालेय भाषणे, प्रज्ञाशोध मार्गदर्शिका, यशवंत शिष्यवृत्ती, प्रश्नपत्रिका संच, इत्यादीची निर्मिती, शैक्षणिक लेख लिहिले तसेच विभागस्तर, जिल्हास्तर, तालुकास्तर प्रशिक्षणात तज्ञ मार्गदर्शकाची भूमिका पार पाडली. त्यामुळे शाळेला व शिक्षकांना खालील पुरस्कार प्राप्त झाले.

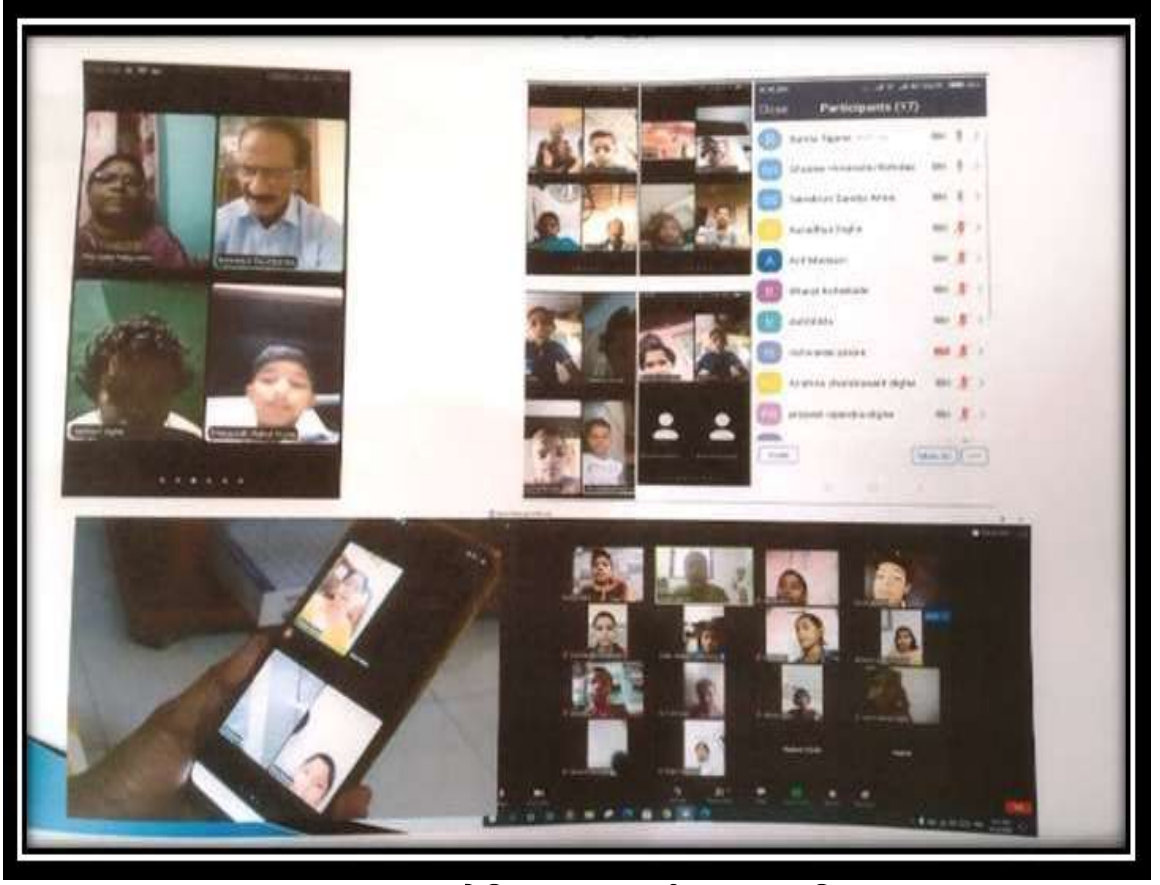
शाळेला प्राप्त पुरस्कार :- ग्रामीण विभाग जि.प.आदर्श शाळा प्रथम क्रमांक पुरस्कार सन-२०००, स्वच्छ विद्यालय पुरस्कार सन २०१७, ISO प्रमाणपत्र सन २०१४-१५, स्वच्छ सुंदर शाळा पुरस्कार [मालपाणी परिवार] सन २०१७, विद्यावर्धिनी उत्कृष्ट शाळा पुरस्कार, ग्रामीण गुणवत्ता विकास कार्यक्रम सन २०१४-१५ जिल्हा प्रथम.

शिक्षकांना प्राप्त पुरस्कार :- खाजगी संस्था, पंचायत समिती, जिल्हा परिषद व राज्य शिक्षक पुरस्कार यावर सात शिक्षकांनी नाव कोरले आहे. शालेय गुणवत्तेत वाढ होणेसाठी प्रशिक्षणामुळे खूप मदत होते. भाषा-गणित अध्ययन समृद्धी, SMART PT, गणित संबोध, सेवांतर्गत प्रशिक्षणे, निष्ठा, CCRT, मुल्यशिक्षण, इंग्रजी विषयाचे MOOC व TAG आदी प्रशिक्षणामुळे शिक्षकांचे ज्ञान अद्यावत होऊन अध्ययन अध्यापनात सकारात्मक बदल घडून आले. तसेच विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी प्रशिक्षणामुळे खूप फायदा झाला आहे.

शाळेतील शिक्षक पुरस्कार स्वीकारतांना

तंत्रज्ञानाचा वापर :- तंत्रज्ञानामुळे अवघे जग मानवाच्या मुठीत आल्याचे भासू लागले आहे. प्रशासकीय कामकाजात संगणकाचा वापर केला जात आहे. तसेच दैनंदिन अध्यापनात ई-लर्निंग, प्रोजेक्टर, इंटर ACTIVE बोर्ड, झूम APP, दीक्षा APP, यांचा वापर तसेच स्वनिर्मित व्हिडीओ, ऑनलाईन टेस्ट शिक्षकांनी बनवल्या आहेत.

तंत्रज्ञानाच वापर करून कोविड-१९ काळातील online शिक्षण

अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेतील बदल व अध्ययन निष्पत्ती :- अध्ययन अध्यापन प्रक्रिया ही बालक केंद्रित असली पाहिजे. विद्यार्थी केंद्रबिंदू मानून पाऊल टाकले तर विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होणे फारसे अवघड नसते, याचा प्रत्यय या शाळेने दाखवून दिला आहे. ABL शिक्षण पद्धती, गटपद्धती, सहाध्यायी शिक्षण, यामुळे पूर्वमाध्यमिक शिष्यवृत्ती परीक्षेत यापूर्वी राष्ट्रीय ग्रामीण, ग्रामीण सर्वसाधारण व जिल्हापरिषद गुणवत्ता यादीत ७५ विद्यार्थ्यांनी स्थान पटकावले आहे. खाजगी प्रकाशनांच्या प्रज्ञाशोध परीक्षेतही ६४ विद्यार्थ्यांनी गुणवत्ता यादीत स्थान मिळवले आहे. महाराष्ट्र राज्य बाल चित्रकला तसेच जि.प.च्या विविध गुणदर्शन स्पर्धेत सातत्याने पंचवीस वर्षांपासून तालुकास्तर व जिल्हास्तरावर अनेक बक्षिसे मिळवली आहेत. सातत्याने शाळा सिध्दी अ श्रेणी मिळवली आहे.

कोविड-19 शाळा बंद - पण शिक्षण सुरु :- शासनाच्या या उपक्रमाची काटेकोर पणे अंमलबजावणी सुरु आहे. सर्व वर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे व्हाटसएप ग्रुप बनवून दररोज ऑनलाईन लिंक, टेस्ट, PDF स्वरूपात अभ्यास पाठवला जातो .व स्वाध्याय पुस्तिकाही पुरवल्या असून पालकांच्या मदतीने सोडवल्या जातात. फोन, ग्रहभेट, याद्वारे मार्गदर्शन केले जाते. इयत्ता दुसरी ते चौथी वर्गाचे नियमित झूम मिटिंग लेक्चर्स होतात. इयत्ता पहिलीच्या मुलांना मुळाक्षरे अंक यांचे व्हिडीओ स्वतः बनवून पाठवले जात आहेत. ऑनलाईन वक्तृत्व, चित्रकला इत्यादी स्पर्धांमध्ये सहभाग घेऊन विद्यार्थ्यांना बक्षिसे प्रमाणपत्रे वाटप केली आहेत. यावरूनच शाळा बंद - पण शिक्षण सुरु याची प्रचीती दिसून येते.

शाळेतील विद्यार्थ्यांनी लिहिलेल्या कवितांचा संग्रह

बालमनाचा आरसा सुंदर चित्र-काव्य बालकलाकृती :- इयत्ता चौथी भाषा विषयातील अध्ययन निष्पत्तीनुसार विद्यार्थ्यांना स्वविचार कविता रूपाने मांडण्याची संधी दिली. तसेच वर्गशिक्षिका श्रीमती उदावंत यांनी लेखनाविषयी मार्गदर्शन केले त्यातूनच खेळ, वृक्षारोपण, सुट्टीची धमाल, गणेशोत्सव आदी विषयांच्या सुंदर ३४ कवितांची निर्मिती या बाल साहित्यिकांनी केली. या कविता संग्रहाचे प्रकाशन मान्यवरांचे हस्ते होऊन YOU TUBE FLIPBOOK स्वरूपात उपलब्ध आहे.

<https://onlinefliphtml5.com/xcnpp/wgpl/?1599652321049#.X1jCXVachH->

लोक सहभागातून विकास :- शालेय व्यवस्थापन समिती, पालकसंघ सहभाग, समाज सहभाग, माजी विद्यार्थी सहभाग यातून विद्यार्थी व शाळा विकासात मोठे बदल झालेले आहेत. शाळेच्या भौतिक गरजांचे सुक्ष्म नियोजन शाळा व्यवस्थापन समिती आणि शिक्षक पालक संघ करतात. शाळेची प्रगती तसेच गुणवत्तेमुळे, उपक्रमशीलतेमुळे, सातत्याने नाविन्याचा ध्यास असल्या कारणाने SMC, शिक्षक-पालक संघ व शिक्षकांचे प्रयत्नांमुळे तार कंपाउंड, RCC भव्य प्रवेशद्वार, ISO रंगकाम, बालोद्यान खेळणी, पाण्याच्या टाक्या, साउंड सिस्टीम, शालेय फर्निचर, धान्य कोठ्या, माजी विद्यार्थी दिनेश दिघे यांच्याकडून प्रोजेक्टर, इंटर ACTIVE बोर्ड, लोकप्रतिनिधी यांचेकडून २ संगणक संच, प्रोजेक्टर, प्रिंटर तसेच शाळेचा वाढता नावलौकिक ऐकून श्रीमती जयश्री कोते [ऑस्ट्रेलिया निवासी] यांनी पण EPSON कंपनीचा सत्तर हजार रुपये किमतीचा प्रोजेक्टर शाळेस भेट दिला. सर्व वर्गात ईलर्निंग सुविधा प्राप्त करून दिलेली असून त्यानुसार दैनंदिन अध्यापन केले जाते. शाळेत दिक्षाऑप तसेच प्रोजेक्टर वापरले जाते. त्यामुळे अध्ययन अध्यापन प्रक्रिया सुलभ झाली आहे. श्री.दिनकर दिघे व श्री कैलास दिघे यांनी प्रिय व्यक्तीच्या स्मरणार्थ दीड लाख रुपयांचे बहुउद्देशीय सभागृह बांधून दिले. विद्यार्थ्यांना बक्षिसे देण्यासाठी सुमारे ३० हजार रुपयांच्या ठेव पावत्या केलेल्या आहेत. शाळा पातळीवरील बालआनंद मेळाव्याची संपूर्ण बक्षिसे सामाजिक संस्था देते. याप्रमाणे आजवर लाखो रुपयांचा लोकसहभाग शाळेने मिळवला आहे.

विविध स्पर्धांमध्ये बक्षीस पटकाविलेले शाळेचे विद्यार्थी

राज्य व जिल्हा स्तरावरील स्पर्धांमध्ये शाळेची वाटचाल :- जि.प.विविध गुणदर्शन किलबिल गट हस्ताक्षर स्पर्धे मध्ये जिल्हा स्तरावर प्रथम क्रमांक शाळेने पटकावला. जि.प.विविध गुणदर्शन किलबिल गट वेशभूषा स्पर्धे मध्ये जिल्हा स्तरावर तृतीय क्रमांक शाळेने पटकावला. मराठी राजभाषा दिन स्वरचित कविता वाचन स्पर्धे मध्ये जिल्हा स्तरावर तृतीय क्रमांक शाळेने पटकावला. राज्यस्तरीय online वक्तृत्व लहान गटातून राज्य स्तरावर तृतीय क्रमांक शाळेने पटकावला. योगासने बालगट, वेशभूषा किलबिल, वैयक्तिक गीतगायन किलबिल, गोष्ट सादरीकरण बालगट, यास्पर्धांमध्ये आपला सहभाग नोंदवला. राज्यस्तरीय online बालवक्ता लहान यास्पर्धे मध्ये राज्य स्तरावर उत्तेजनार्थ बक्षीस मिळवले.

शाळा ही समाजाची छोटी प्रतिकृती असून, शाळा हे गावचे भूषण असते, याचे ज्वलंत उदाहरण म्हणजे 'दिघेवस्ती [धानोरे]' शाळा होय. विविध स्पर्धा, शिष्यवृत्ती, प्रज्ञाशोध परीक्षेमध्ये विद्यार्थ्यांनी उत्तुंग, घवघवीत यश मिळवून गुणवत्तेचे संवर्धन खेड्यातील छोट्याशा वस्ती शाळेतील शैक्षणिक संकुलात केलेले दिसून येते. शिक्षक केवळ शिक्षणतज्ञ असून चालत नाहीतर तो तन्मय, तत्पर, तल्लीन, तद्उपासक व ततसेवकही असावा लागतो. याची प्रचिती या शाळेतील शिक्षकांमध्ये दिसून येते. शाळेला मिळणारे यश हा योगायोग नसून सातत्याने घेतलेल्या परिश्रमाचे ते नित्य मिळणारे फळ आहे, हे या शाळेने दाखवून दिले आहे.

"SUCCESS REQUIRES HARD WORK, TRAINING AND DISCIPLINE,

IF YOU CAN COPE WITH ALL THESE, OPPORTUNITIES ARE EVERYWHERE."

मार्गदर्शन
श्री. सुभाष वसावे
नोडल अधिकारी,
डायट, अहमदनगर.

समन्वयन
डॉ. ज्योती कुलकर्णी
समन्वयक,
मिपा, औरंगाबाद.

प्रेरणा
डॉ. नेहा बेलसरे
संचालक,
मिपा, औरंगाबाद.